

Abonnement pour un an
300 piastres

Edition spéciale 500 piastres

Adresse :
Idjtihad Constantinople

Téléph-St, 865

XXème ANNÉE

1 Août 1925 — No 185

اجتهاد

فلسفی ، اجتماعی ، ادبی ، اقتصادی مجموعہ

آبونمان : سنہ لکی [۲۴ نسخہ]
تور کیا ایچون ۲ ، خارج ایچون
۳ ، اعلا کاغدلیسی ۵ لیرادر .
ادارہ خانہ سی

جغال اوغلندہ « اجتهاد ٹہوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

یکرمینچی سنہ

نومرو ۱۸۵-۱ اگستوس ۱۹۲۵

واغوندن سرقت اولنديني آكلاشيله رق بو حال نرد
شاهانه ده فوق العاده تأسفی موجب اولديغندن هر كيم
بولور ايسه رتبه ، نشانه برابر اوچ يوز ليراده عطيه سنيه
احسان بويوريه جنی اشعار و بناء عليه اوکا كوره تحقيقات
وتحريرات اجراسی كال اهميته امر اوليوردی .

بويوك ، كوچوك اون سكر طوپك اوچ كون اول
كچن ترله وغالبا شوكت بك نامنده بريكباشينك نظارتی
آلتنده سوق اولندقلری معلوم اولديغندن درحال لوا
داخلنده کی استاسيونلردن تلغرافله بالتحقيق قوله لی استا-
سيوننده اون يدي طوپ صايلديني ، بناء عليه برينك
دده آغاجله قوله لی آراسنده ضايع اولديني اكلاشلدى .
بالكز برارمنی ادرنه يه كيدوب بركون صوكر
عودت ايتديكي مذكور ترله پوليس دائره سنده و ترن
مأمورلرينك اسم وتابعيلری ده استاسيون مأمورلغندن
او كچه اوكره نيلدى ؛ ترن مأموری ايله اوچ (غاردفرن)
باصقيجیلردن بری روم تبعه عثمانیه دن وديكرلردن بری
يونان وديكری ايتاليا تبعه سندن ایدی . بونلك يارينكي
ترله مخصوصاً كوندرلمرينی ولايته يازمقله برابر ارمنی يي
جلب ايدهرك بالذات استنطاق ايتدم . بونك افاده سندن
كنديسنگ ترن مأموری روم ايله برابر فورغونده بولنديني
وترن مأمورينك دده آغاجندن برآز اوزاقلاشدقدن
صوكره لامبابی پنجره يه طوتارق طيشاری يه باقديني وبو
صورته ارقه ده وآچيق واغونلر ايچنده بولنان طوپلرك
ياننده كيدن غاردفرنلره اشارت ویرلديكي و بناء عليه
طوپك اشارت اولنان محله آتليديني استدلال ايدلدى .
چالينان طوپ قونداقسر ، وتقريباً طوقسان ، يوز كيلو
ثقلنده برجیل طوپي اولديني ايچون قوتلی برآدم بيله
كوچ قالدیره بيليردی .

ادرنه دن مخصوصاً كلن مظنون علميلری ده بالذات
استجواب ايتدم .

تخمين واستدلال وجه ايله ترن مأمورينك لامبا
ضيايله اشارت ايتديكي محله طوپك آتليديني وحق ايتاليان
غاردفرن طرفندن قالدردلديني ايچون كويكندن مضطرب
اولديني مفهوم اولدی ايسه ده كنديلری اعتراف ايتدكلری
ايچون طوپك آتليديني موقع تعيين ايديله مه مشدی .

داها اوزون مدت شوكت زراعيه واستحصال زراعي
اوزه رينه مستند قالاچاغنی بك ايي آكلامشدر .

جیل بك افندی ، كچن سنه کی زراعات عمومیه يه نسبتله
بوسنه کی زراعات عمومیه يي كال اهتمام ايله مقایسه ايتشدر .
وبو مقایسه رفاه عمومی يه دوغرو آديملرك آتيلمش
اولديغنی تبشیر ايتمكده در . كنج تورکیا جمهوریتی
سفالت مادیه ومعنویه ايله مجادله ايتك ضرورتی قارشيسنده در
وبونی ياماقده در و ايله ری كيتمك و ايله ری كوتورمك
ايستركن عصرلرك روحله سينمش خرافاتی ومضر
اعتیاداتی اونك اتكندن چكيور وآياغه چلمه اورمايه
تصدی ايدیور . كنج تورکیا جمهوریتی بر طرفدن بو
خفی وجلی مانعه ويا مقاومتلری ازاله ايتك ديكر طرفدن
سفیله روحلرك استنادكاه واستفاده كاهلری اولان ظلمتی
محو ايتك ايچون ألدنه کی مشعللری چوغالتاق وجوبلری
قارشيسنده در . باشقا يول يوقدر . منورلر ايچون زمانر
قادار شديد ومديد بر فعالیت زمانی تورکیا تاريخی هيچ
بر دورده كورمه مشدر . هرفردك حياتی حیات عمومينك
ماليدر . حیات عمومی هيچ بر حياتك عاطل وبی سود
قالماسنه تحمل ايدمه ز . چاليشمايه مقتدر اولديني حالده
چاليشمايانك وعاطل بر حیات سورمه يي ترجيح ايدنه ك
استحصال عموميدن متمم اولمايه ، استهلاك ايتمه يه ، ياشمايه
حق يوقدر . اتحار تشببشده بولونان برآدام ، تشبثی
نتيجه لنديرمز صاغ قاليرسه ابناء بشردن برنی متممدا
قتل قصديله سلاح استعمال ایدن برجانی معامله سی
كورمك ، بزم رؤيت طرز مزجه ، حق در .

۱ تموز ۱۹۲۵ اجتهاد نوی عبدالله جودت

مأموریت خاطرهلری

دده آغاج

شومن دوفر واغونندن چالينان طوپ

۱۳۱۲ سنه ماليه سی حزينانك اون اوچنجی كيجه سی
ماين باش كتابتندن آليغم شيفره تلغرافنامه ده :
يونان محاربه سنده اغتنام اولنوب استانبوله نقل ايد-
لكده اولان طوپلردن برينك سلانيكه استانبول آراسنده

فقط هنوز واغونلرک قاپورلی آچیلماش ویولجیلده
چیقماش ایدی .

بوترک لوقوموتیوی برفورغونله برابر چویریلرک
فورغونه را کباً طوبک آتدییی موقعه کیدرکن ژاندارمهلر
دیره زینله قارشیدن کلدیله . طوب تعریف ایدیلن موقعه
برجای ایچنه کیزلنیش اولدیغی حالده بولمیشدر .

ژاندارمهلر استاسیوندن دیره زینه بیزکن بالتصادف
اوراده بولان سرکه جی پولیس قومیسری مصطفی
افندی بونلرک طوب تحریرسینه مأمور اولدقلرینی تخمین
ایدرک جبراً دیره زینه بینیش اولدیغندن اوده برلکده
عودت ایدیوردی .

بوقومیسر بک دورلو مداهنه لره وتبریکاته ضمیمه :
« شو موفقیتکیزی شو کتآب افندیمن البته تقدیر بلکده
ضبطیه نظارتنه تعیین بویوره جقلردر . انشالله بزى ده
اونوتمازسکز . » دیش ایدی .

طوبک کیزلندیکی محلی مظلونلره اعتراف ایتدیره رک
بولوب کتیرمکه کیتدیگیمز دائره حکومتده وقصبه ده
شایع اولدیغندن استاسیونده وحکومت باغچه سنده صیقی
ازدحام حاصل اولمش ایدی .

دائره حکومت قاپوسی اوکنده بزى استقبال وتبریک
ایدن ذوات میاننده ولایت یاورینی کوره رک نه زمان
وزردن کلدیکی صورتدم :

« بر ساعت اول لوقوموتیوی آلوب طوبی بولمغه
کیتدیگیز ادرنه ترنیه کلدیم » دیدی . ایرته سی کونی
اوراق تحقیقه ایله مجرملری وطوبی اوچ ژاندارمیه
تسلیماً دوغریجه مابین باش کتابته کوندردیم .

بوطوب مجرملرک درحال طرف عاجزیدن توقیف
وبالاستجواب اخفا اولندیغی محل اعتراف ایتدیرملک
صورتیه بولندیغی ایچون طوبی بالتحریر بولمش وعواطف
موعوده ملوکانه یه تمامیه ابراز استحقاق ایتیش کیمسه
یوق ایسه ده آز برمدت اول ترفیعاً متصرفلغه تعیین
ورتبه اولی اولی ایله تاطیف بویورلدیغ وهنوز بعواطف
علیایه بیلله استحقاقی اثبات ایدمه مش قناعتنده بولندیغ
ایچون بنده کزه محظوظیت سنیه یی موجب برخدمته
موفقیته بویوک بر مکافاة اولدیغندن ولو سوکرادن

برطرفدن مظلون علیهلر وعد وعید ایله اعترافه تشویق
بریاندن ده تحریاته دوام اولمقده ایکن یعنی بونلرک توقیفندن
ایکی کون سوکرا اوزمان استانبولده مسافر خانه عسکری
مأموری اولان میرالای اسماعیل ، بیکباشی رشدی
بکلرله یوزباشی علی افندیدن مترکب برهئت دده اغاجه
کلرک بنی زیارت وضایع اولان طوبک تحریرسینه مأمور
اولدقلرندن سلانیکه قادار کیده جکلرینی ، فقط استانبولدن
بورایه قادار شومن دوفرله کلکلری کیی سلانیکه قادارده
اویله کیده جکلری ایچون طوبی ناصیل بولایله جکلرندن
متحیر بولندقلرینی خالصانه افاده ایتدیله :

« برطرفه کیتمکره حاجت یوقدر . طوب دده اغاجه
قوله لی آراسنده ضایع اولمشدر . مظلون علیهلر موقوفدر .
برلکده چالیشیرز . » دیدیم . مع الممنونیه قالدیلر .

بو هیئتدن برکون سوکراده سرکه جی پولیس قو -
میسری مصطفی وادرنه پولیس سر قومیسری جمال افندیله
کلدیله . جمال افندی یی ادرنه دن طانیدیغ ایچون :
« مسروق طوبی آرامق ایچونمی کلدیگیز ؟ » دییه
صوردم .

طوبی بولاجقلره موعود رتبه یه ، نشانه وعلی الخصوص
اوچ یوز لیرایه شریک چیقماق مقصدیه بومأموریتلرینی
انکار ایدره رک دیگر بر مأموریتله کوملجنیه کیده جکلرینی
سویلدیله . فقط شومن دوفر مأمورلرینی توقیف ایتد -
یکمزی خبر آلارق مظلونلری مکرراً استجواب
ایدرک محضاً تورکلرک غنائمندن هیچ اولمازسه
برطوبک اکسیک اولماسی غیرت ملیه ودینه ایله آرزو
ایدرک ترن مأمورینک اشارت ایتدیکی محله آتدقلرینی
واوراسی دکیزه یاقین اولدیغی ایچون روم قایقچیلردن
استلیانوسک بوطوبی یونانستانه کونورمه سی تصمیم ایدلش
اولدینی ده اعتراف ایتدیله .

طوبک آتدییی موقعه دده اغاج استاسیونندن ایکی
کیلو متره مسافه ده اولدیغندن بر دیره زین ایله همان کیده رک
اوراده تحریاته باشلامق اوزره ایکی اوچ ژاندارمه کو -
ندرملکه برابر یارم ساعت سوکرا هیئت عسکریه ایله
برابر بالذات بنده کیتدم .

استاسیونه واصل اولدیغیمز زمان ادرنه ترنی کلش ،

التحاق صورتیه اولسون برلکده چالیشدیغم هیئت عسکریه ایله صورت مناسبه ده وبو ایشده یارارلقلری کوریلن شومن دوفر مهندسی موسیوهافر ومفتش موسیو ملوویجک نشانله وژاندارمه لرك عطیه سنیه ایله تلطیفلرینی عرض وولایتده بو وجهله انها ایتدم .

کرك مابیندن ، کرك ولایتدن تقدیر خدمتی متضمن بر جواب بیله آلامادیغم کییی عرض ایتدیکم ذواتدن هیچ بریده تلطیف اولمادی .

بعده جریان ایدن مخابراتدن آکلاشلدیغنه کوره طوبی اخفا ایدلیکی اعتراف ایتدیردیکم یردن کتیرمکه کیدرکن ماکینه سنی آلدیغمز ترله ادرنه دن کلن ولایت یاوروی ولایت و سرکه جی وادرنه پولیس قومیسرلری ضبطیه نظارتنه تلغرافلر چکدرک طوبی کندیلری بولدقلرینی ادعا ایتشلردر .

دده آغاجدن انفصالدن صوکرآ باش مابینجی حاجی علی پاشا بالناسبه دده آغاج وادرنه دن « طوبی بن بولدم . » دییه تلغراف چکنلرك عددی قیرقه قریب اولدیغنی سویله مش اولدیغندن « تقدیم ایتدیکم اوراق تحقیقه طوبک نه صورتله وکیمک طرفندن بولندیغنی دلائل مادیه ایله اثباته کافی اولقله برابر مجرملرده صورلسه کندیلرینی کیم توقیف وجرملرینی کیم اعتراف ایتدیردیکی سویلرلر . » دیشدم . بوطوب چالیناسی ونقلی سهل برجبل طوبی اولدیغنی معلوم اولمادیغنی ایچون بوسرقت اوروپا غزته لرینه بیله انتقال ایدرک تان غزته سی :

« تورکلرك تسالیاده قان دوکدرک اغتنام ایتدکلری طوبلردن برینی کندی مملکتلری داخلنده ، شومن دوفر واضوندن یونانیلره چالیرمالری تورکلرك لاقیدیلرینک ویونانیلرك وطن پرورلکلرینک درجه سنه برمقیاسدر . » دییه یازمش وطوب بولندقدن صوکراده :

« شومن دوفر واغوندن سرقت ایدلیکی چکلرده یازدیغمز طوب ، تورکیده امثالی نادر برموفقیق اولق اوزره دده آغاج متصرفی طرفندن بولنمشدر » یولنده محسوس برتأسفله اداره لسان ایتمش ایدی .

اوزمان فرانسز مطبوعاتی وخاصة تان وماتن غزته لری شدتله علیهمزده ایدی .

ماتن تورک ویونان باش قومانداندرندن بحث ایتدکجه وحشی ادهم ! شانلی ولی عهد ! دیوردی ، متارکه عقد ایدلک اوزره بولندیغنی صیراده (تان) برباش مقاله سنه : « تورک تقویملرند قاریجه کییی قاینایان بایراملردن بری اولان قوربان بایرامی متارکینی دورت کون دها تاخیر ایتدی . » دییه باشلامشدی .

حال بوکه تورکلرك تعطیل اشغال ایدکلری بایرام بری اوچ ، دیکری دورت کوندن عبارت اولدیغندن فرانسزجه برتقویم اوزرینه تورکلرك ویونانیلرك Fêtes chaumées لرینی یعنی تعطیل اشغال ایتدکلری بایرام و یورطی کونلرینی مائی وقیرمنی قورشون قلمله اشارت ایدرک تانه کوندرمشدم .

مذکور تقویمه کوره یونانیلرك برسنه ظرفنده ۵۶ کونه بالغ اولان یورطیلرینک تصادف ایتدکلری آیلر بروجه آتیدر :

کانون ثانی ده ۷ ، شباط ده ۵ ، مارت ده ۹ ، نیسان ده ۷ ، مایس ده ۳ ، حزیران ده ۶ ، تموزده ۳ ، اغستوس ده ۳ ، ایلول ده ۳ ، تشرین اولده ۲ ، تشرین ثانی ده ۴ ، کانون اولده ۴ . ابوبکر حازم

فلسفی واضلری مدعظه

فاسده کی مجادله قارشیسنده

حر و مستقل برتورکیا وطنداشی صفتمزله ، فاسده مستقل اولماق حق واشتیاقندن دوغمه مجادله نک بزه القا ایتدیکی حس وهیچانک ماهیت اخلاقیه سنی سرعتله اجمال ایده جکز . بونی یامای ، حر تورکیه جمهوریتنک واسع وحر نظری برزمره برکزیده سنی احتوا ایدن اجتهاد عالیه فکریه سی نامنده ، برلازمه اخلاقیه کوروپورز . مجاهده کار عبدالکریم هیچ برحر ومنور روحی لاقید هیچانسنز ، حسسز برسیرجی برافاماز . بر آمریقایی غزته جییه سویله دیکی وبتون دنیا غزته لری طرفندن استیساخ ایدیلن سورلر عبدالکریم عصری بر پیشوا اولدیغنی کوسته . ریپور : دیندن ، معنای معهودیه اعلان جهاددن بحث ایتیمور . آمریقایی بر غزته جییه ، « ریفلی کنتجار سزک